

Campus Obert

**CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS**

COORDINACIÓ

Sebastià Serra i
Busquets♦
Antoni Vives
Reus♦
Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

35 anys de la caiguda del mur de Berlín

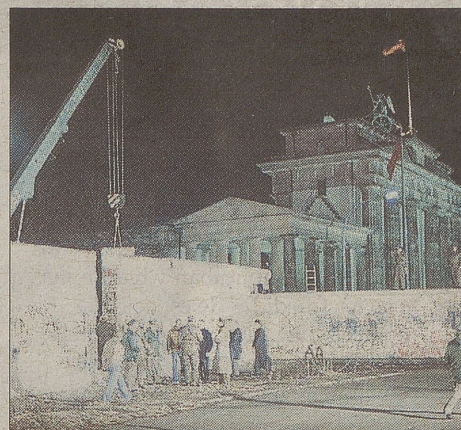
Es compleixen 35 anys de la desaparició del mur que separava Berlín, tot un símbol de la Guerra Freda. Aquells fets varen marcar la història dels vint-i-cinc anys següents. Una càmera de TVE fou la primera a enregistrar el moment en què s'obrí la barrera i la gent va poder creuar el mur.

Del final de la Guerra Freda a un nou ordre mundial♦♦ **Juan Pedro Bover Sánchez ***

Durant la nit del 9 de novembre de 1989, de manera inesperada, es va obrir la frontera entre les dues parts de Berlín, i la població començà immediatament a enderrocar el mur que durant vint-i-vuit anys havia dividit la ciutat. Aquesta construcció, planejada en secret pel règim comunista de la RDA, pretenia frenar l'emigració

massiva cap a l'Alemanya Occidental, evidenciant així el malestar de molts ciutadans amb el règim polític i econòmic de l'Alemanya de l'Est.

La caiguda del mur, un esdeveniment carregat de simbolisme, va ser el punt de partida del procés de desintegració del bloc soviètic i dels règims comunistes europeus. En un context dominat per la Guerra Freda, aquesta ruptura no només significava la reunificació d'Alemanya, sinó també la fi del sistema bipolar que havia definit

les relacions internacionals des del final de la Segona Guerra Mundial. El procés culminà amb la dissolució de la Unió Soviètica el desembre de 1991, un canvi que transformà l'escena internacional.

Amb la desaparició dels règims comunistes de l'Europa de l'Est, els Estats Units es consolidaren com l'única superpotència durant un quart de segle. No obstant això, el

gran creixement econòmic de la Xina en les darreres dècades ha posat en qüestió aquesta hegemonia, tot i que el país asiàtic no és encara un rival directe dels EUA en tots els àmbits possibles. Paral·lelament, la invasió russa d'Ucraïna el 2022, part d'un conflicte iniciat el 2014 amb l'annexió de Crimea, ha posat en relleu la importància d'un país que durant gairebé vint-i-cinc anys semblà un gegant adormit. En conseqüència, és evident que en els darrers temps estem entrant en una nova etapa històrica, època diferent de la de la postguerra freda que es caracteritzà per aquesta indiscutible hegemonia nord-americana. Ara queda veure en què es tradueix aquest canvi.

* *Doctor i professor d'Història. Investigador col·laborador de la UIB.*

► TEMA

Lideratge

Les persones poden ser la major i imprescindible fortalesa d'una organització empresarial. Però també poden esdevenir-ne el punt dèbil. A l'article es reflexiona sobre la capacitat de lideratge dels mànagers per conduir els seus equips cap a èxits comuns i compartits sobre la base del compromís dels equips.

Uns ous estrellats amb bacó♦♦ **Roger Gotarredona Fiol ***

He sentit algun CEO dir que la part més valuosa de l'empresa són els empleats, encara que els seus fets ho contradieien, avantposant la seva òptica a qualsevol altra variable i on els resultats eren la desafeció del personal.

El bon dirigent lluny de culpabilitzar-los li pertoca analitzar les causes per les quals els equips no se senten feliços. Les raons poden ser

vàries però bàsicament agrupades en un lideratge deficient, en escassetat de recursos i formació o en una manca de pertinença. Les conseqüències són negatives per l'assoliment dels objectius car això reverteix en baixa productivitat, mal ambient laboral, endarreriment de tasques o fuga de talent.

El mànager ha d'exercir un lideratge dins l'organització capaç d'alinear el personal de l'empresa en la consecució d'una meta comuna. Crear un engranatge on tots se'n sentin part i encetar dinàmiques de cercle virtuós, on cada

acció es retroalimenta per crear un resultat encara major i sigui percebut com un èxit compartit. Llavors sí, el personal esdevé el recurs més valuós de l'organització, i és quan el CEO té el dret a dir que té amb una màquina perfectament engreixada per poder capturar els reptes del Mercat. És al punt on es podria afirmar que l'organització gaudeix d'uns col·laboradors com-

promesos amb la missió de l'empresa.

Parlant de tot això en una sessió de consultoria amb una empresària em va dir que ella tenia els seus treballadors compromesos. Jo li vaig demanar: «Estan implicats o compromesos?» Arronçant-se d'espatlles em va demanar: «O no és el mateix compromès que implicat?» Li vaig contestar talment m'ho explicà un professor de la facultat. «La diferència entre implicació i compromís és la mateixa d'un plat d'ous estrellats amb bacó. Al plat, la gallina hi està implicada, però el porc hi està compromès de veres». Em va mirar amb uns ulls d'haver-ho entès tot, o potser de seguir sense entendre res.

* *Professor del Departament d'Economia de l'Empresa (UIB) i CEO de Tàndem Comunicació i Màrqueting*

► TEMA

Allan Lichtman

Lichtman, una espècie de Nostradamus electoral, s'ha enfrontat a la realitat que ni tan sols un sistema sòlid no està exempt d'errors en un panorama electoral volàtil i el mètode de predicció política, enquestes classiques incloses, té una crisi de credibilitat.

Trump i l'oracle♦♦ **Josep Maria Buades ***

Allan Lichtman és un historiadore conegut com el Nostradamus nord-americà. Ha desenvolupat un sistema per endevinar qui guanyarà les eleccions presidencials del seu país fonamentat en tretze 'claus'. En lloc de llegir les enquestes d'opinió, Lichtman es guia per tretze qüestions suposadament objectives que assenyalen quin candidat té més opcions

d'arribar a la Casa Blanca. A diversos vídeos disponibles a internet hom pot conèixer amb més detall cadascun d'aquests criteris.

Des del 1980 el sistema de les tretze claus havia funcionat perfectament, amb l'única excepció de l'any 2000, quan el demòcrata Al Gore va perdre front el republicà George W. Bush. Aquests foren uns comicis molt polèmics, donades les irregularitats detectades a l'estat de Flòrida, governat pel germà de Bush.

La segona rellicada d'aquest mètode de vaticini acaba de succeir

en les eleccions del 2024. Lichtman estava segur de què Kamala Harris tenia nou de les tretze claus. Per tant, la seva victòria a les urnes estava cantada. Com tots sabem, no ha estat així. Donald Trump ha estat el guanyador tant en vot popular com en nombre de delegats del col·legi electoral (el president dels Estats Units s'elegeix de manera indirecta).

L'error de Lichtman ens confirma dues coses ja sabudes. La primera és que el futur, per definició, és imprevisible. La segona, que els historiadors, si fan bé la seva feina, poden interpretar el passat, però quan es llancen a preveure el futur normalment fiquen la pota. Però també obre una qüestió interessant: i si realment el mètode de

Lichtman ha fallat perquè les claus que orienten l'electorat ara no són les mateixes? És a dir, que els criteris que guiaven el vot fins fa pocs anys, com ara candidats telegènics i respectables, dades macroeconòmiques positives o discursos genèrics que no incomodin massa, ja no atreuen l'atenció del votant?

* *Doctor en Història*